

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 150/2025 vp): Asia on saapunut sosiaali- ja terveysvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- neuvotteleva virkamies Eva Ojala, sosiaali- ja terveysministeriö
- erityisasiantuntija Kristiina Pitkäranta, sosiaali- ja terveysministeriö
- ylitarkastaja Jarmo Osmo, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
- osaamiskeskuksen päällikkö Johanna Aholainen, Kansaneläkelaitos
- ylilääkäri Heikki Frilander, Työterveyslaitos
- tasa-arvo- ja työympäristöpäällikkö Lotta Savinko, Akava ry
- johtava asiantuntija Vesa Rantahalvari, Elinkeinoelämän keskusliitto ry
- työmarkkina-asiamies Mari Kokko, Kunta- ja hyvinvointialuetyöntajat KT
- toiminnanjohtaja Sari Högström, Munuais- ja maksaliitto ry
- vt. vaikuttamisen päällikkö Oona Foster, Naisjärjestöjen Keskusliitto ry
- sosiaalipoliittinen asiantuntija Tuuli Glantz, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Valiokunta on saanut kirjalliset lausunnot:

- työ- ja elinkeinoministeriö
- HUS-yhtymä
- Pirkanmaan hyvinvointialue
- Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry
- Monimuotoiset perheet -verkosto
- STTK ry
- Suomen Yrittäjät ry
- Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö ry

Valiokunnan mietintö StVM 31/2025 vp

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sairausvakuutuslakia, työttömyysturvalakia, työntekijän eläkelakia, yrittäjän eläkelakia, merimieseläkelakia, julkisten alojen eläkelakia, tuloverolakia ja työsopimuslakia.

Sairausvakuutuslain erityisraskausrahaa koskevaa säännöstä ehdotetaan muutettavaksi erityisraskausrahaan oikeuttavien työtehtäviin tai työolosuhteisiin liittyvien raskaana olevan tai sikiön terveydelle vaaraa aiheuttavien tekijöiden osalta. Vaaraa aiheuttavien tekijöiden luettelo laajenisi nykyiseen nähden. Lisäksi erityisraskausrahaa olisi mahdollista saada osittaisena, jos työtehtäviin tai työolosuhteisiin liittyvä riski olisi mahdollista välttää työskentelemällä osaaikaisesti eivätkä muut työnantajan toimenpiteet vaaralle altistumisen ehkäisemiseksi ja estämiseksi olisi riittäviä tai mahdollisia. Työsopimuslakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös osittaisesta erityisraskausvapaasta. Tuloverolain asunnon ja työpaikan välisiä matkakustannuksia koskevaan säännökseen lisättäisiin maininta osittaisesta erityisraskausrahasta.

Ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä annetun lain mukaista luovutuspäivärahaa koskevaa sairausvakuutuslain sääntelyä ehdotetaan selkeytettäväksi. Lisäksi luovutuspäivärahan määräytymistä muutettaisiin siten, että luovutuspäivärahan määrä vastaisi elimen, kudoksen tai solujen irrottamisesta taikka siihen liittyviin välttämättömiin tutkimuksiin osallistumisesta aiheutunutta ansionmenetystä. Työttömyysturvalakiin, työntekijän eläkelakiin, yrittäjän eläkelakiin, merimieseläkelakiin ja julkisten alojen eläkelakiin ehdotetaan tehtäväksi luovutuspäivärahan muutosten edellyttämät välttämättömät muutokset.

Sairausvakuutuslain säännöstä erityishoitorahaoikeudesta ehdotetaan muutettavaksi siten, että oikeus erityishoitorahaan olisi vakuutetulla, joka osallistuu lapsensa sairauden tai vamman vuoksi annettavaan erikoissairaanhoidon taseiseen hoitoon tai kuntoutukseen.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2026.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Yleistä

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi sairausvakuutuslain (1224/2004) erityisraskausrahaa, luovutuspäivärahaa ja erityishoitorahaa koskevia säännöksiä. Lisäksi eräisiin muihin lakeihin ehdotetaan tehtäväksi mainituista päivärahasäännöksistä johtuvat välttämättömät muutokset sekä teknisluonteisia korjauksia.

Esityksen tavoitteena on yhdenmukaistaa sairausvakuutuslain erityisraskausrahaa koskeva sääntely vastaamaan nykyistä paremmin raskaussuojeludirektiivin (92/85/ETY) ja siihen pohjautuvan valtioneuvoston asetuksen raskaana olevien, äskettäin synnyttäneiden ja imettävien työntekijöiden suojelemisesta työssä vaaraa aiheuttavilta tekijöiltä (143/2024, jäljempänä raskaussuojeluasetus) säännöksiä raskaana olevalle työntekijälle vaaraa aiheuttavien tekijöiden osalta.

Valiokunnan mietintö StVM 31/2025 vp

Sairausvakuutuslain luovutuspäivärahasäännöksiä koskevien muutosten tavoitteena on korvata nykyistä paremmin elimen, kudoksen tai solujen luovutuksesta aiheutuvaa ansionmenetystä sekä selkeyttää luovutuspäivärahaa koskevaa sääntelyä.

Lisäksi tavoitteena on ajantasaistaa sairausvakuutuslain erityishoitorahaa koskevaa sääntelyä ottamalla huomioon sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisessä 1.1.2023 alkaen tapahtuneet muutokset.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta pitää esityksen tavoitteita perusteltuina ja kannattaa lakiehdotuksen hyväksymistä jäljempänä esitetyin huomioin. Valiokunnan ehdottamassa uudessa lakiehdotuksessa ehdotetaan yhteensovittaviksi tässä esityksessä ehdotetut tuloverolain 93 §:n muutokset (7. lakiehdotus) eduskunnan käsiteltävänä olevan yleistukea koskevassa esityksessä (HE 112/2025 vp) ehdotetun tuloverolain 93 §:n (29. lakiehdotus) muutoksen kanssa niin, että valiokunnan ehdottama uusi 9. lakiehdotus tulee voimaan 1.5.2026. Tästä johtuen valiokunta ehdottaa, että esityksen 7. lakiehdotus on voimassa väliaikaisesti 30.4.2026 saakka.

Valiokunta kiinnittää valtioneuvoston vakavaa huomiota siihen, että edellä mainittua yhteensovittamisen tarvetta ei ole tuotu esiin käsiteltävänä olevassa hallituksen esityksessä, joka on annettu eduskunnalle yleistukea koskevan hallituksen esityksen (HE 112/2025 vp) antamisen jälkeen. Hallituksen esityksen laatimisohteiden mukaan esityksessä on annettava eduskunnalle täsmälliset tiedot niistä mahdollisista muista hallituksen esityksistä, jotka sen on otettava huomioon nyt puheena olevaa esitystä käsitellessään. Tämä on tarpeen, jotta eduskunta voi päättää asioiden käsittelemisen järjestyksestä. Jos jo eduskunnan käsiteltävänä oleviin esityksiin sisältyy ehdotuksia samojen lainkohtien muuttamisesta kuin esillä olevassa esityksessä, lainkohdat on yksilöitävä.

Erityisraskausrahaa koskevat muutokset

Raskaussuojeludirektiivi on kansallisesti pantu täytäntöön työturvallisuuslailla (738/2002) ja sen nojalla annetulla raskaussuojeluasetuksella, joka tuli voimaan huhtikuussa 2024.

Sairausvakuutuslain erityisraskausrahasäännöksiä ehdotetaan esityksessä muutettavaksi siten, että ne vastaavat työtehtäviin tai työolosuhteisiin liittyvien raskaana olevan tai sikiön terveydelle vaaraa aiheuttavien tekijöiden osalta raskaussuojeluasetuksessa säädettyä. Raskaussuojeluasetuksessa oleva luettelo fyysikaalisista ja fyysisistä tekijöistä, joiden tiedetään aiheuttavan vaaraa raskaana oleville tai äskettäin synnyttäneille työntekijöille taikka raskaudelle, vastaa puolestaan raskaussuojeludirektiivin sisältöä. Voimassa olevan sairausvakuutuslain perusteella raskaana olevalla on oikeus erityisraskausrahaan, jos hänen työtehtäviinsä tai työoloihinsa liittyvä kemiallinen aine, säteily tai tarttuva tauti taikka muu vastaava seikka vaarantaa hänen terveytensä tai sikiön terveyden. Esityksen mukaan oikeus erityisraskausrahaan on jatkossa oikeus, jos raskaana olevan työtehtäviin tai työoloihin liittyvä kemiallinen, biologinen, fyysikaalinen tai fyysinen tekijä, työolosuhde taikka muu vastaava seikka vaarantaa hänen terveytensä tai sikiön terveyden.

Valiokunnan mietintö StVM 31/2025 vp

Ehdotettujen muutosten myötä vaaraa aiheuttavien tekijöiden luettelo laajenee nykyiseen nähden. Keskeisin muutos koskee fyysikaalisia ja fyysisiä tekijöitä, jotka eivät voimassa olevan sairausvakuutuslain mukaan ole erityisraskausrahan myöntämisen perusteena. Fysikaalisia ja fyysisiä raskaussuojeluasetuksessa mainittuja tekijöitä ovat esimerkiksi melu, värinä, iskut, liikkeet, taakkojen käsittely sekä henkinen ja fyysinen rasitus, jotka voivat aiheuttaa riskin työntekijälle tai sikiölle.

Valiokunta toteaa, että ehdotettu erityisraskausrahan oikeuttavien vaaratekijöiden laajentaminen parantaa niiden työntekijöiden asemaa, joiden kohdalla työhön liittyvää riskiä ei ole mahdollista poistaa ja jotka joutuvat jäämään työstään pois ilman toimeentuloa turvaavaa erityisraskausrahaa. Tällaisissa tilanteissa työntekijät ovat saattaneet käyttää vuosilomapäiviä tai palkatonta vapaata. Mahdollisesti joissain tilanteissa työntekijä tai yrittäjä on jäänyt sairauslomalle ja sairauspäivärahalle taikka jatkanut työssä riskistä huolimatta. Näin ollen ehdotettu muutos parantaa osaltaan myös vakuutetun sekä sikiön turvallisuutta ja terveyttä.

Esityksessä on arvioitu, että erityisraskausrahan saajien määrä nousee muutosten myötä 1 500 saajalla. Näistä kuitenkin puolen eli 750 saajan arvioidaan jo nykyisin saavan sairauspäivärahaa, joten uusia päivärahansaajia olisi yhteensä 750. Päivärahamenojen arvioidaan muutosten vuoksi kasvavan noin 8 miljoonalla eurolla, kun huomioidaan myös vuosilomakustannuskorvaukset sekä sairauspäivärahamenojen aleneminen. Erityisraskausraha-amenot rahoitetaan sairausvakuutuslain työtulovakuutuksesta eli työnantajien, palkansaajien ja yrittäjien vakuutusmaksuilla, mutta muutoksen vaikutus vakuutusmaksuun arvioidaan vähäiseksi.

Valiokunta pitää esityksen tavoitteiden kannalta perusteltuna, että erityisraskausrahasääntely muutetaan vastaamaan voimassa olevan raskaussuojeluasetuksen sisältöä, ja estetään siten sellaiset tilanteet, joissa raskaana olevalla on raskaussuojeluasetuksen perusteella oikeus suojeluun, mutta hänellä ei ole sairausvakuutuslain perusteella oikeutta erityisraskausrahaan.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on kiinnitetty huomiota erityisraskausrahaa koskevan sairausvakuutuslain 9 luvun 3 §:n säädöskohtaisiin perusteluihin, joiden mukaan raskaussuojeluasetuksen ja siten myös jatkossa erityisraskausrahasäännösten soveltamisen piiriin kuuluvat myös sellaiset liikkeet ja asennot, henkinen ja fyysinen väsymys sekä muut työntekijän toimintaan liittyvät fyysiset rasitukset, joiden tiedetään aiheuttavan vaaraa raskaana olevalle tai raskaudelle. Raskaussuojeluasetuksessa myös yötyö on mainittu raskaudelle vaaraa aiheuttavana työolosuhteena. Yötyö ei kuitenkaan voimassa olevan sääntelyn mukaan oikeuta erityisraskausrahaan.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on tuotu myös esille, että raskaussuojeluasetukseen sisältyvä luettelo vaaraa aiheuttavista tekijöistä pitää sisällään keskenään hyvin erilaisia tekijöitä ja työolosuhteita. Työterveyslaitoksen mukaan erityisesti luetteloön sisältyvien henkisten ja fyysisten rasitustekijöiden sekä yötyön objektiivinen ja tasapuolinen arviointi työpaikoilla voi olla haastavaa, tieteellinen näyttö haitallisuudesta on puutteellista eikä selkeitä mittareita tai kynnysarvoja poikkeavalle taikka vaaralliselle altistumiselle raskauden aikana ole olemassa.

Lisäksi valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on tuotu esille hallituksen esityksessäkin (s. 28) tunnistettu riski siitä, että erityisraskausraha-oikeuden laajentamisen myötä työnantaja saattaa

Valiokunnan mietintö StVM 31/2025 vp

aiempaa useammin jättää noudattamatta velvoitteita työjärjestelyistä, joilla rajoitetaan tai ehkäistään altistumista vaaraa aiheuttavalle tekijälle. Joissain tilanteissa työnantajan edun mukaista saattaa olla myöntää työntekijälle erityisraskausvapaata ennemmin kuin muuttaa työoloja tai työaikoja taikka järjestää työntekijälle muuta sopivaa työtä. Tämä taas voi vaikuttaa raskaana olevan ansiotasoon ja urakehitykseen.

Valiokunta korostaa, että työnantaja on jo voimassa olevan lainsäädännön perusteella velvollinen ottamaan raskaussuojeluasetuksen mukaiset vaaraa aiheuttavat tekijät riskin arvioinnissa huomioon ja ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin vaaralle altistumisen ehkäisemiseksi ja estämiseksi. Pelkkä raskaussuojeluasetuksessa mainitun vaaratekijän ilmeneminen raskaana olevan työssä ei vielä oikeuta erityisjärjestelyihin tai erityisraskausrahaan, vaan keskeistä on, aiheuttaako vaaratekijä tosiasiallisesti vaaraa raskaudelle. Riskin arvioinnissa on raskaussuojeluasetuksen mukaisesti otettava huomioon altistumisen luonne, määrä ja kesto. Riskin arvioinnissa korostuu yksilökohtainen arviointi, jossa otetaan huomioon työolosuhteiden lisäksi työntekijän henkilökohtaiset ominaisuudet, kuten mahdolliset perussairaudet, raskauden vaihe ja työtehtävät.

Lisäksi valiokunta painottaa, että erityisraskausrahan maksamisen edellytyksenä on, että muut työsuojelulliset toimenpiteet vaaralle altistumisen ehkäisemiseksi ja estämiseksi eivät ole riittäviä tai mahdollisia eikä työntekijälle ole mahdollista järjestää muuta sopivaa työtä. Ehdotetut muutokset erityisraskausrahaa koskevaan sääntelyyn eivät muuta työnantajan työturvallisuuslain ja raskaussuojeluasetukseen perustuvia velvollisuuksia ryhtyä tarvittaviin torjuntatoimenpiteisiin ja muun sopivan työn järjestämiseen, jos työstä tai työolosuhteista saattaa aiheutua erityistä vaaraa raskaana olevalle työntekijälle. Näihin vaaratekijöihin kuuluu jo voimassa olevan sääntelyn mukaan henkinen ja fyysinen väsymys. Näin ollen raskaussuojeluasetuksen mukaan työnantajan on pyrittävä järjestämään myös raskaana olevalle tai äskettäin synnyttäneelle yötyötä tekeväälle työntekijälle mahdollisuus siirtyä päivätyöhön, jos asiassa esitetyn työpaikan työterveyshuoltoa toteuttavan lääkärin tai muun työntekijän työolosuhteet tuntevan lääkärin lääkärinlausunnon mukaan yötyötä ei tule tehdä työntekijän turvallisuuden tai terveyden taikka raskauden suojelemiseksi.

Esityksen mukaan valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin siitä, milloin vakuutetun työtehtävien tai työpaikan olosuhteiden voidaan arvioida vaarantavan vakuutetun tai sikiön terveyden edellä mainituissa tilanteissa. Valiokunta pitää tärkeänä, että asetuksessa pyritään määrittelemään vaaratekijöiden arvioinnissa huomioon otettavat seikat, raja-arvot ja tunnusmerkit, jotta lain soveltamiskäytäntö ei jää pelkästään Kansaneläkelaitoksen ja muutoksenhakuasteiden tulkintakäytännön varaan. Valiokunta pitää lisäksi tärkeänä, että erityisraskausrahaa koskevaa soveltamiskäytäntöä ja vaikutuksia seurataan sekä tarvittaessa muutetaan sääntelyä (*Valiokunnan lausumaehdotus*).

Erityisraskausrahaa koskevaa sääntelyä ehdotetaan muutettavaksi myös siten, että erityisraskausrahaa on mahdollista saada osittaisena osa-aikatyön ajalta, jos vaara raskaana olevan työntekijän tai sikiön terveydelle ei ole vältettävissä työaika lyhentämällä. Tällaisissa tilanteissa oikeus osittaiseen erityisraskausrahaan on, jos päivittäinen työaika on enintään viisi tuntia. Osittaisena maksettava erityisraskausraha on puolet täydestä erityisraskausrahasta.

Valiokunnan mietintö StVM 31/2025 vp

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on kiinnitetty huomiota siihen, että hallituksen esityksessä ei tarkenneta sitä, mitä esityksessä tarkoitetaan työntekijän ja työnantajan välisellä sopimisella. Valiokunta korostaa, että työntekijällä ei ole subjektiivista oikeutta osittaiseen erityisraskausvapaaseen ja osa-aikatyöhön, vaan työnantajan työturvallisuuslakiin ja raskaussuojeluasetukseen perustuvat työsuojelun toimenpiteet ovat ensisijaisia myös osittaiseen vapaaseen nähden. Osa-aikatyö ja osittainen erityisraskausvapaa tulee siten harkittavasti lähinnä tilanteissa, joissa riski raskaudelle on vältettävissä työaikaa lyhentämällä. Lisäksi edellytyksenä on, että työtä on mahdollista tehdä osa-aikaisesti ja työnantaja osa-aikatyötä pystyy järjestämään.

Luovutuspäivärahaa koskevat muutokset

Esityksessä ehdotetaan selkeytettäväksi sairausvakuutuslain luovutuspäivärahaa koskevaa sääntelyä. Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi luovutuspäivärahan määräytymistä niin, että sen määrä perustuu vuositulon sijasta elimen, kudoksen tai solujen luovuttajalle aiheutuneeseen tosiasialliseen ansionmenetykseen.

Valiokunta toteaa, että luovutuspäivärahaa koskevat muutokset parantavat niiden luovuttajien taloudellista asemaa, jotka ovat ansiotyössä ja joille aiheutuu luovutukseen liittyvistä tutkimuksista tai luovutustoimenpiteestä ansionmenetystä. Lisäksi muutokset parantavat luovuttajien keskinäistä yhdenvertaisuutta, koska luovutuspäivärahaa voidaan jatkossa maksaa aiheutuneen ansionmenetyksen perusteella mahdollisen muun etuustulon estämättä. Ansionmenetyksen korvaaminen tosiasiallisen ansionmenetyksen perusteella on merkityksellinen erityisesti munuaisen luovuttajille, sillä toipumisaika leikkauksen jälkeen on henkilön työn luonteesta riippuen 4–6 viikkoa. Ehdotetuilla muutoksilla voi kokonaisuutena olla luovutushalukkuutta lisäävä vaikutus.

Luovutuspäivärahan määräytymistä koskevan muutoksen taloudelliset vaikutukset arvioidaan vähäisiksi. Etuuden saajia on vuositasolla ollut noin 40, ja saajamäärien arvioidaan säilyvän ennallaan. Päivärahamenojen, jotka rahoitetaan työnantajien, palkansaajien ja yrittäjien vakuutusmaksuilla, arvioidaan kasvavan vuositasolla noin 40 000 euroa.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on tuotu esille, että elävälle luovuttajalle aiheutuu munuaisen luovutukseen liittyen kustannuksia ansionmenetyksen ohella myös matkoista ja pysäköinnistä. Voimassa olevan sairausvakuutuslain perusteella elimen siirtoa tai sitä edeltäviä tutkimuksia varten tehtyjä matkoja korvataan elimen vastaanottajan kustannuksina tai luovuttajan omina kustannuksina, jos kyseessä on elimen luovutus sukulaiselle. Sairausvakuutuslain mukaisissa matkakorvauksissa luovuttajan maksettavaksi jää 25 euron suuruinen omavastuu yhdensuuntaiselta matkalta. Anonyymillä munuaisen luovuttajalla ei ole mahdollisuutta hakea korvausta matkoista sairausvakuutuslain perusteella, vaan hänen tulee maksaa kaikki kustannukset itse. Valiokunta pitää tärkeänä, että sosiaali- ja terveysministeriö selvittää mahdollisuutta muuttaa sääntelyä niin, että kaikille luovuttajille voitaisiin korvata luovutuksen vuoksi tarpeellisten matkojen ja pysäköinnistä aiheutuneet kustannukset.

Valiokunnan mietintö StVM 31/2025 vp

Erityishoitorahaa koskevat muutokset

Sairausvakuutuslain erityishoitorahaoikeutta koskevaa säännöstä ehdotetaan muutettavaksi niin, että erityishoitorahaan on oikeus vakuutetulla, joka osallistuu lapsensa sairauden tai vamman vuoksi annettavaan erikoissairaanhoidon tasoiseen hoitoon tai kuntoutukseen. Esityksen mukaan ehdotettu muutos selkeyttää sääntelyn toimeenpanoa, mutta sillä ei ole vaikutusta vakuutettujen taloudelliseen asemaan, koska ehdotettu sääntely vastaa nykyistä soveltamiskäytäntöä.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 150/2025 vp sisältyvät 1.—6. ja 8. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 150/2025 vp sisältyvän 7. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Eduskunta hyväksyy uuden, 9. lakiehdotuksen. (Valiokunnan uusi lakiehdotus)

Eduskunta hyväksyy yhden lausuman. (Valiokunnan lausumaehdotus)

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

sairausvakuutuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sairausvakuutuslain (1224/2004) 8 luvun 1 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1228/2016,
muutetaan 2 luvun 5 §:n 2 momentti, 8 luvun 5 §:n 2 kohta, 9 luvun 3 §:n 1 momentti, 10 luvun 2 §:n 2 momentin 1 kohta, 11 luvun 3 §:n 5 momentti, 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentin 3 kohta ja 13 § sekä 12 luvun 8 §,
sellaisina kuin niistä ovat 8 luvun 5 §:n 2 kohta laissa 678/2014, 9 luvun 3 §:n 1 momentti laissa 28/20222 sekä 11 luvun 3 §:n 5 momentti, 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentin 3 kohta ja 13 § laissa 535/2019, sekä

Valiokunnan mietintö StVM 31/2025 vp

lisätään 8 lukuun uusi 1 b §, 9 lukuun uusi 4 a § ja 11 lukuun uusi 16 §, seuraavasti:

2 luku

Sairaanhoitokorvauksia koskevat yhteiset säännökset

5 §

Sairaanhoitokorvauksen suhde muun lain mukaiseen korvaukseen

Jos vakuutetun oikeus saada korvausta sairaanhoidosta aiheutuneista kustannuksista perustuu potilasvakuutuslakiin (948/2019), tämän lain mukainen korvaus on potilasvakuutuslakiin nähden ensisijainen. Jos vakuutetulle on jo maksettu potilasvakuutuslain perusteella korvausta samoista sairaanhoitokustannuksista, maksetaan tämän lain mukainen korvaus Potilasvakuutuskeskukselle.

8 luku

Sairauspäiväraha ja osasairauspäiväraha

1 b §

Luovutuspäiväraha

Vakuutetulle maksetaan luovutuspäivärahaa elimen, kudoksen tai solujen irrottamisen ja siihen liittyvien välttämättömien tutkimusten aiheuttaman ansionmenetyksen korvaamiseksi.

Luovutuspäiväraha maksetaan työnantajalle siltä osin kuin työntekijällä on työsuhteen perusteella oikeus palkan tai sitä vastaavan korvauksen saamiseen ajalta, jolloin työntekijä on ollut estynyt tekemästä työtään elimen, kudoksen tai solujen irrottamisen taikka siihen liittyvien välttämättömien tutkimusten takia ja kun työsuhteen ehdoissa on sovittu päivärahan tai sen osan maksamisesta työnantajalle. Luovutuspäivärahaa ei makseta työntekijälle samalta ajalta palkkaa vastaavalta osalta.

Jos luovutuspäivärahasta ei muuta erikseen säädetä, siihen sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään sairauspäivärahasta. Luovutuspäivärahaan ei kuitenkaan sovelleta sairauspäivärahaa koskevia 7 luvun 1 ja 3 §:n, tämän luvun 1, 2, 4, 4 a, 5, 5 a ja 6—10 §:n, 11 luvun 1, 2, 5—8, 10 ja 14 §:n sekä 12 luvun 2—7, 10 §:n 2 momentin sekä 11 ja 12 §:n säännöksiä.

5 §

Sairauspäivärahan maksamisen rajoitukset

Sairauspäivärahaa ei makseta vakuutetulle, joka on:

Valiokunnan mietintö StVM 31/2025 vp

2) asevelvollisuuslain (1438/2007) tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain (285/2022) mukaisessa palveluksessa tai siviilipalveluslain (1446/2007) mukaisessa siviilipalveluksessa.

9 luku

Vanhempainpäivärahat

3 §

Oikeus erityisraskausrahaan

Raskaana olevalla vakuutetulla, joka on ansiotyössä tai omassa työssä lukuun ottamatta omassa kotitaloudessa tehtävää työtä, on oikeus erityisraskausrahaan, jos hänen työtehtäviinsä tai työoloihinsa liittyvä kemiallinen, biologinen, fysikaalinen tai fyysinen tekijä, työolosuhde taikka muu vastaava seikka vaarantaa hänen tai sikiön terveyden. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin, milloin vakuutetun työtehtävien tai työolojen voidaan edellä mainituissa tilanteissa arvioida vaarantavan vakuutetun tai sikiön terveyden, sekä siitä, mitä selvityksiä vakuutetun on esitettävä haettaessa erityisraskausrahaa.

4 a §

Erityisraskausrahan maksaminen osittaisena

Jos työnantaja ei voi järjestää vakuutetulle muuta työtä työsopimuslain 2 luvun 3 §:n 2 momentin tai erityisopimuslain 2 luvun 3 §:n 2 momentin mukaisesti ja jos tämän luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettu vaara vakuutetun tai sikiön terveydelle voidaan välttää vain työaikaa lyhentämällä ja vakuutettu on tästä syystä sopinut työnantajansa kanssa osa-aikatyöstä, erityisraskausraha voidaan osa-aikatyön ajalta maksaa osittaisena. Edellytyksenä on, että vakuutetun päivittäinen työaika on enintään viisi tuntia.

Yrittäjälle erityisraskausraha voidaan maksaa osittaisena, jos hänen päivittäinen työaikansa on enintään viisi tuntia 3 §:ssä tarkoitetuista syistä ja hänelle aiheutuu tästä ansionmenetystä.

Jos vakuutettu työskentelee useassa työsuhteessa taikka palkkatyössä ja yrittäjänä, erityisraskausrahan maksaminen osittaisena edellyttää, että päivittäinen työaika on yhteensä enintään viisi tuntia.

Valiokunnan mietintö StVM 31/2025 vp

10 luku

Erityishoitoraha

2 §

Erityishoitorahan maksamisen edellytykset

Erityishoitorahaan on oikeus vakuutetulla, joka osallistuu:

1) lapsensa sairauden tai vamman vuoksi annettavaan erikoissairaanhoidon tasoiseen hoitoon tai kuntoutukseen, jos lasta hoitava lääkäri katsoo osallistumisen tarpeelliseksi; erityishoitorahan suorittamisen edellytyksenä on lisäksi seitsemän vuotta täyttäneen lapsen osalta, että sairaus tai vamma on vaikea;

11 luku

Päivärahaetuuksien määrä

3 §

Palkkatulo

Kunnan eläinlääkärin tulona huomioidaan palkan lisäksi eläinlääkärin eläimen omistajilta tai haltijoilta periminä eläinlääkintähuoltolain (285/2023) 14 §:ssä tarkoitettuina palkkioina mainitun lain 3 §:n 4 momentissa tarkoitettun kunnan toimielimen vuosittain vahvistama rahamäärä.

5 §

Ansionmenetykskorvaukset

Ansionmenetykskorvauksena huomioidaan vakuutetun työtapaturman tai ammattitaudin perusteella saama työtapaturmaa koskevien eri lakien mukainen ansionmenetykskorvaus, liikennevakuutuslakiin, potilasvakuutuslakiin tai sotilastapaturmaa koskeviin eri lakeihin perustuva ansionmenetykskorvaus, tartuntatautilain mukainen tartuntatautipäiväraha sekä ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä annetun lain 18 §:n 2 momentin mukainen luovutuspäiväraha.

Valiokunnan mietintö StVM 31/2025 vp

6 §

Etuusperusteinen tulo

Etuusperusteinen tulo lasketaan tarkastelujakson aikana saatujen seuraavien ansionmenetykskorvausten ja sosiaalietuuksien perusteella:

3) päivärahaetuus lukuun ottamatta tartuntatautilain mukaista tartuntatautipäivärahaa sekä ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä annetun lain 18 §:n 2 momentin mukaista luovutuspäivärahaa;

13 §

Osittaisen erityisraskausrahan ja osittaisen vanhempainrahan määrä

Sen estämättä, mitä muualla tässä laissa säädetään, osittaisen erityisraskausrahan ja osittaisen vanhempainrahan määrä on kuitenkin aina puolet erityisraskausrahan ja vanhempainrahan määrästä.

16 §

Luovutuspäivärahan määrä

Luovutuspäiväraha määräytyy sen työ- tai virkasuhteen palkan perusteella, jonka vakuutettu saisi, ellei hän olisi estynyt tekemästä työtään elimen, kudoksen tai solujen irrottamisen taikka siihen liittyvien välttämättömien tutkimusten takia. Päivärahan määrä on kuukausitulon kahdeskymmenesviidesosa. Jos ansionmenetyksen määrästä ei esitetä luotettavaa selvitystä, luovutuspäiväraha määräytyy sen palkan perusteella, jonka vakuutettu on saanut välittömästi ennen kuin hän on estynyt tekemästä työtään elimen, kudoksen tai solujen irrottamisen taikka siihen liittyvien välttämättömien tutkimusten takia.

Yrittäjän luovutuspäiväraha on etuuden alkamishetkellä voimassa olevan yrittäjän eläkelain tai maatalousyrittäjän eläkelain mukaisesti vahvistetun vuosityötulon kolmassadasosa.

12 luku

Päivärahaetuuden suhde muihin etuuksiin

8 §

Sairauspäiväraha ja potilasvahinkokorvaukset

Vakuutetulla on oikeus sairauspäivärahaan sen estämättä, että vakuutetulla on oikeus saada korvausta työkyvyttömyydestä aiheutuneesta ansionmenetyksestä potilasvakuutuslain perusteella. Jos vakuutetulle on jo maksettu potilasvakuutuslain perusteella korvausta samalta

Valiokunnan mietintö StVM 31/2025 vp

ajalta, maksetaan sairauspäiväraha enintään maksetun korvauksen määrään saakka Potilasvakuutuskeskukselle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 .

2.

Laki

työttömyysturvalain 11 luvun 14 § muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työttömyysturvalain (1290/2002) 11 luvun 14 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 883/2015, seuraavasti:

11 luku

Toimeenpanoa koskevat säännökset

14 §

Työttömyysetuuden periminen eräissä tapauksissa

Jos henkilö on saanut työttömyysetuutta samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään takautuvasti kansaneläkettä, kansaneläkelain mukaista lapsikorotusta, takuueläkettä tai eläkettä työ- tai virkasuhteen taikka yrittäjätoiminnan perusteella, luopumistukea taikka sairausvakuutuslain 1 luvun 4 §:n 6 kohdan mukaista päivärahaa, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain mukaista kuntoutusrahaa, työtapaturma- ja ammattitautilain tai maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain mukaista päivärahaa tai tapaturmaeläkettä, työttömyyskassa tai Kansaneläkelaitos saa periä tältä ajalta perusteettomasti maksetun työttömyysetuuden määrän takautuvasti suoritettavasta eläkkeestä, luopumistuesta, päivärahasta tai tapaturmaeläkkeestä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 .

3.

Laki

työntekijän eläkelain 2 ja 74 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työntekijän eläkelain (395/2006) 2 §:n 1 momentin 4 kohta sekä 74 §:n 3 momentin 8 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 1 momentin 4 kohta laissa 40/2022 ja 74 §:n 3 momentin 8 kohta laissa 1468/2019, seuraavasti:

2 §

Keskeiset määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

4) *palkattomalla ajalla* aikaa, jolta työntekijälle on maksettu sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista raskaus-, erityisraskaus- tai vanhempainrahaa tai sairauspäivärahaa, osasairauspäivärahaa tai erityishoitorahaa, ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä annetun lain (101/2001) mukaista luovutuspäivärahaa, tartuntatautilain (1227/2016) mukaista tartuntatautipäivärahaa, vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaista vuorottelukorvausta, työttömyysturvalain (1290/2002) mukaista ansioon suhteutettua päivärahaa, aikuiskoulutusetuuksista annetun lain (1276/2000) mukaista aikuiskoulutustukea, työeläkelakien tai Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista kuntoutusrahaa, liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) mukaista ansionmenetykskorvausta taikka työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015), maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain (873/2015), sotilastapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta annetun lain (1521/2016) tai tapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävässä annetun lain (1522/2016) mukaista päivärahaa tai kuntoutusrahaa taikka liikennevakuutuslain (460/2016) mukaista tilapäistä ansionmenetykskorvausta;

Valiokunnan mietintö StVM 31/2025 vp

74 §

Eläkkeeseen oikeuttavat palkattomat ajat

Palkattoman ajan etuuksien perusteena olevat tulot katsotaan sen kalenterivuoden ansioiksi, johon etuusaika kohdentuu. Etuuksien perusteena olevat tulot oikeuttavat eläkkeeseen seuraavasti:

8) 62 prosenttia sairauspäivärahan, osasairauspäivärahan tai erityishoitorahan perusteena olevasta sairausvakuutuslaissa tarkoitettusta vuositulosta siltä ajalta, jolta etuus on maksettu työntekijälle, kuitenkin siten, että osasairauspäivärahan perusteena oleva tulo on puolet sairauspäivärahan perusteena olevasta vuositulosta, taikka 62 prosenttia ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä annetun lain mukaisen luovutuspäivärahan perusteena olevasta palkasta siltä ajalta, jolta luovutuspäiväraha on maksettu työntekijälle;

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 ____.

4.

Laki

yrittäjän eläkelain 2 ja 68 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yrittäjän eläkelain (1272/2006) 2 §:n 1 momentin 9 kohta sekä 68 §:n 3 momentin 7 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 1 momentin 9 kohta laissa 41/2022 ja 68 §:n 3 momentin 7 kohta laissa 1469/2019, seuraavasti:

2 §

Keskeiset määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

9) *palkattomalla ajalla* aikaa, jolta yrittäjälle on maksettu sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista raskaus-, erityisraskaus- tai vanhempainrahaa tai sairauspäivärahaa,

Valiokunnan mietintö StVM 31/2025 vp

osasairauspäivärahaa tai erityishoitorahaa, ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä annetun lain (101/2001) mukaista luovutuspäivärahaa, tartuntatautilain (1227/2016) mukaista tartuntatautipäivärahaa, vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaista vuorottelukorvausta, työttömyysturvalain (1290/2002) mukaista ansioon suhteutettua päivärahaa, aikuiskoulutusetuuksista annetun lain (1276/2000) mukaista aikuiskoulutustukea, työeläkelakien tai Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista kuntoutusrahaa, liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) mukaista ansionmenetykskorvausta taikka työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015), maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain (873/2015), sotilastapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta annetun lain (1521/2016) tai tapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävissä annetun lain (1522/2016) mukaista päivärahaa tai kuntoutusrahaa taikka liikennevakuutuslain (460/2016) mukaista tilapäistä ansionmenetykskorvausta;

68 §

Eläkkeeseen oikeuttavat palkattomat ajat

Palkattoman ajan etuuksien perusteena olevat tulot katsotaan sen kalenterivuoden ansioiksi, johon etuusajaksi kohdentuu. Etuuksien perusteena olevat tulot oikeuttavat eläkkeeseen seuraavasti:

7) 62 prosenttia sairauspäivärahan, osasairauspäivärahan tai erityishoitorahan perusteena olevasta sairausvakuutuslaissa tarkoitettua vuositulosta siltä ajalta, jolta etuus on maksettu yrittäjälle kuitenkin siten, että osasairauspäivärahan perusteena oleva työtulo on puolet sairauspäivärahan perusteena olevasta vuositulosta, taikka 62 prosenttia ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä annetun lain mukaisen luovutuspäivärahan perusteena olevasta palkasta siltä ajalta, jolta luovutuspäiväraha on maksettu yrittäjälle;

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 ____.

5.

Laki

merimieseläkelain 2 ja 80 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan merimieseläkelain (1290/2006) 2 §:n 1 momentin 6 kohta sekä 80 §:n 3 momentin 8 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 1 momentin 6 kohta laissa 42/2022 ja 80 §:n 3 momentin 8 kohta laissa 1471/2019, seuraavasti:

2 §

Keskeiset määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

6) *palkattomalla ajalla* aikaa, jolta työntekijälle on maksettu sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista raskaus-, erityisraskaus- tai vanhempainrahaa, sairauspäivärahaa, osasairauspäivärahaa tai erityishoitorahaa, ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä annetun lain (101/2001) mukaista luovutuspäivärahaa, tartuntatautilain (1227/2016) mukaista tartuntatautipäivärahaa, vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaista vuorottelukorvausta, työttömyysturvalain (1290/2002) mukaista ansioon suhteutettua päivärahaa, aikuiskoulutusetuuksista annetun lain (1276/2000) mukaista aikuiskoulutustukea, työeläkelakien tai Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista kuntoutusrahaa, liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) mukaista ansionmenetykskorvausta taikka työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015), maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain (873/2015), sotilastapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta annetun lain (1521/2016) tai tapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävässä annetun lain (1522/2016) mukaista päivärahaa tai kuntoutusrahaa taikka liikennevakuutuslain (460/2016) mukaista tilapäistä ansionmenetykskorvausta;

80 §

Eläkkeeseen oikeuttavat palkattomat ajat

Palkattoman ajan etuuksien perusteena olevat tulot katsotaan sen kalenterivuoden ansioiksi, johon etuusaika kohdentuu. Etuuksien perusteena olevat tulot oikeuttavat eläkkeeseen seuraavasti:

Valiokunnan mietintö StVM 31/2025 vp

8) 62 prosenttia sairauspäivärahan, osasairauspäivärahan tai erityishoitorahan perusteena olevasta sairausvakuutuslaissa tarkoitettua vuositulosta siltä ajalta, jolta etuus on maksettu työntekijälle, kuitenkin siten, että osasairauspäivärahan perusteena oleva tulo on puolet sairauspäivärahan perusteena olevasta vuositulosta, taikka 62 prosenttia ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä annetun lain mukaisen luovutuspäivärahan perusteena olevasta palkasta siltä ajalta, jolta luovutuspäiväraha on maksettu työntekijälle;

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 ____.

6.

Laki

julkisten alojen eläkelain 3 ja 87 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisten alojen eläkelain (81/2016) 3 §:n 1 momentin 8 kohta sekä 87 §:n 3 momentin 6 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 1 momentin 8 kohta laissa 44/2022 ja 87 §:n 3 momentin 6 kohta laissa 1472/2019, seuraavasti:

3 §

Keskeiset määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

8) *palkattomalla ajalla* aikaa, jolta työntekijälle on maksettu sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista raskaus-, erityisraskaus- tai vanhempainrahaa taikka sairauspäivärahaa, osasairauspäivärahaa tai erityishoitorahaa, ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä annetun lain (101/2001) mukaista luovutuspäivärahaa, tartuntatautilain (1227/2016) mukaista tartuntatautipäivärahaa, vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaista vuorottelukorvausta, työttömyysturvalain (1290/2002) mukaista ansioon suhteutettua päivärahaa, aikuiskoulutusetuuksista annetun lain (1276/2000) mukaista aikuiskoulutustukea, työeläkelakien tai Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista kuntoutusrahaa, liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) mukaista ansionmenetykskorvausta taikka työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015), maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain (873/2015),

Valiokunnan mietintö StVM 31/2025 vp

sotilastapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta annetun lain (1521/2016) tai tapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävässä annetun lain (1522/2016) mukaista päivärahaa tai kuntoutusrahaa taikka liikennevakuutuslain (460/2016) mukaista tilapäistä ansionmenetykskorvausta;

87 §

Eläkkeeseen oikeuttavat palkattomat ajat

Palkattoman ajan etuuksien perusteena olevat tulot katsotaan sen kalenterivuoden ansioiksi, johon etuusajaksi kohdentuu. Etuuksien perusteena olevat tulot oikeuttavat eläkkeeseen seuraavasti:

6) 62 prosenttia sairauspäivärahan, osasairauspäivärahan ja erityishoitorahan perusteena olevasta sairausvakuutuslaissa tarkoitettua vuositulosta siltä ajalta, jolta etuus on maksettu työntekijälle, kuitenkin siten, että osasairauspäivärahan perusteena oleva tulo on puolet sairauspäivärahan perusteena olevasta vuositulosta, taikka 62 prosenttia ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä annetun lain mukaisen luovutuspäivärahan perusteena olevasta palkasta siltä ajalta, jolta luovutuspäiväraha on maksettu työntekijälle;

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

7.

Laki

tuloverolain 93 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väliaikaisesti tuloverolain (1535/1992) 93 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1194/2023, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö StVM 31/2025 vp

93 §

Asunnon ja työpaikan väliset matkakustannukset

Jos verovelvollinen on verovuoden aikana saanut työttömyysturvalain (1290/2002) mukaista työttömyyspäivärahaa, työmarkkinatukea tai päivärahaa toimeentulon turvaamiseksi tai sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista raskausrahaa, erityisraskausrahaa tai vanhempainrahaa, hänen omavastuuosuuttaan pienennetään 80 eurolla jokaiselta täydeltä korvauskuukaudelta. Omavastuuosuus on kuitenkin vähintään 160 euroa. Täyteen korvauskuukauteen katsotaan kuuluvan 21,5 korvauspäivää vastaava määrä. Jos verovelvollinen on verovuoden aikana saanut soviteltua työttömyysetuutta, osittaisena maksettavaa vanhempainrahaa tai osittaisena maksettavaa erityisraskausrahaa, täysiä korvauskuukausia laskettaessa korvauspäivät muutetaan täysiksi korvauspäiviksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____ ja on voimassa 30 päivään huhtikuuta 2026.

8.

Laki

työsopimuslain 4 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään työsopimuslain (55/2001) 4 lukuun uusi 2 b § seuraavasti:

2 b §

Osittainen erityisraskausvapaa

Työnantaja ja työntekijä voivat sairausvakuutuslain 9 luvun 4 a §:ssä tarkoitettussa tilanteessa sopia osittaisesta erityisraskausvapaasta ja osa-aikatyön ehdoista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Valiokunnan mietintö StVM 31/2025 vp

Valiokunnan uusi lakiehdotus

9.

Laki

tuloverolain 93 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuloverolain (1535/1992) 93 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa / ,
seuraavasti:

93 §

Asunnon ja työpaikan väliset matkakustannukset

Jos verovelvollinen on verovuoden aikana saanut työttömyysturvalain (1290/2002) mukaista ansiopäivärahaa tai yleistukilain (/) mukaista yleistukea toimeentulon turvaamiseksi tai sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista raskausrahaa, erityisraskausrahaa tai vanhempainrahaa, hänen omavastuuosuuttaan pienennetään 80 eurolla jokaiselta täydeltä korvauskuukaudelta. Omavastuuosuus on kuitenkin vähintään 160 euroa. Täyteen korvauskuukauteen katsotaan kuuluvan 21,5 korvauspäivää vastaava määrä. Jos verovelvollinen on verovuoden aikana saanut soviteltua ansiopäivärahaa tai yleistukea taikka osittaisena maksettavaa vanhempainrahaa tai osittaisena maksettavaa erityisraskausrahaa, täysinä korvauskuukausia laskettaessa korvauspäivät muutetaan täysiksi korvauspäiviksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valiokunnan lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto seuraa ja arvioi erityisraskausrahaa koskevan sääntelyn soveltamiskäytäntöä ja vaikutuksia sekä ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin sääntelyn muuttamiseksi.

Valiokunnan mietintö StVM 31/2025 vp

Helsingissä 10.12.2025

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Krista Kiuru sd
varapuheenjohtaja Mia Laiho kok
jäsen Maaret Castrén kok
jäsen Bella Forsgrén vihr
jäsen Hilkkä Kemppi kesk
jäsen Aki Lindén sd
jäsen Hanna-Leena Mattila kesk
jäsen Ville Merinen sd
jäsen Aino-Kaisa Pekonen vas
jäsen Minna Reijonen ps
jäsen Anne Rintamäki ps
jäsen Päivi Räsänen kd
jäsen Pia Sillanpää ps
jäsen Oskari Valtola kok
jäsen Henrik Wickström r
varajäsen Milla Lahdenperä kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen